

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 23 din data de 18.01.2023

Dosar nr.: 6644/06.09.2021

Petent (ă): **Asociația Quantic**

Reclamați: **Instituția Primarului Sector 1 prin primar în funcție
Consiliul Local al Municipiului București Sector 1**

Obiect: criteriile discriminatorii prevăzute prin Hotărârea Consiliului Local Sector 1 la atribuirea de locuințe sociale, respectiv “*studii superioare*”, punctajul alocat gradului de handicap fiind mult mai mic decât cel alocat pentru absolvirea de studii superioare (persoanele și familiile la risc de sărăcie care aparțin unei categorii defavorizate)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei/lui

1. Asociația Quantic cu adresa în București, str. Malcoci nr.1, bl. 45, sc.1, ap. 5, camera 1, sector 5

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Instituția Primarului Sector 1 prin primar în funcție, cu adresa în București, Bd. Manu Manta nr. 9, sector 1

3. Consiliul Local al Municipiului București Sector 1 cu sediul în București, Bd. Manu Manta nr. 9, sector 1

II. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Având în vedere contextul evoluției epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a informat părțile cu privire la faptul că au posibilitatea de a trimite punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul acestora.

6. Prin adresa nr. 6644 din 16.09.2021, respectiv adresa nr. 6941 din 16.09.2021 (file 32-34 din dosar) au fost citate părțile.

7. Prin adresa nr. 9208 din 07.12.2022, s-a transmis punctul de vedere petentului în vederea formulării de concluzii scrise (fila 44 din dosar).

III. Susținerile părților

Susținerile petentei/ului

8. Prin adresa nr.6644/06.09.2021 (filele 1-31 din dosar) petenta reclamă faptul că Hotărârea nr. 146/03.08.2021 a Consiliului Local Sector 1 prevede ***criterii discriminatorii în ceea ce privește atribuirea de locuințe sociale și solicită sancționarea caracterului discriminatoriu al acestor criterii, acestea din urmă fiind discriminatorii față de persoanele cu dizabilități, punctajul alocat gradului de handicap fiind mult mai mic decât cel alocat pentru absolvirea de studii superioare.***

De asemenea, susține ca fiind discriminatorii și față de persoanele și familiile la risc de sărăcie care, prin statutul lor economic și social, aparțin unei categorii defavorizate, prin faptul că nu iau în considerare locuirea în condiții nesigure, improprie sau precare, precum și prin faptul că raportul dintre punctajele acordate mai multor criterii dezavantajează persoanele sărace, în loc să le prioritizeze.

9. Astfel, prin Hotărârea Consiliului Local nr. 146/ 03.08.2021 privind reglementarea situației contractelor de închiriere pentru locuințele destinate tinerilor în vârstă de până la 35 de ani din imobilul situat în str. Munții Tatra nr. 18-20, sector 1, construite din fonduri proprii au fost incluse următoarele criterii:

1. Situația locativă actuală - punctaj acordat

- a) cu contract de închiriere la proprietar - 3 puncte;
- b) în spațiul părinților - 7 puncte;
- c) tolerat în spațiu - 5 puncte;

2. Stare civilă actuală

- a. căsătorit – 10 puncte;
- b. necăsătorit – 8 puncte;

3. Vechimea cererii

- a. până la 1 an – 1 punct;
- b. între 1 și 2 ani – 3 puncte;
- c. Între 2 și 3 ani – 6 puncte;
- d. Peste 4 ani – 9 puncte

4. Venitul mediu net lunar/membru de familie

- a. Mai mic decât salariul minim pe economie – 15 puncte
- b. Între salariul minim pe economie și salariul mediu net pe economie – 10 puncte;
- 5. Nivelul de studii și /sau pregătire profesională – 5 puncte;

- a. fără studii și fără pregătire profesională – 5 puncte
- b. studii gimnaziale – 8 puncte;
- c. studii medii sau profesionale de capacialitate – 10 puncte;
- d. studii superioare de scurtă durată – 13 puncte;
- e. studii superioare de lungă durată – 16 puncte;

6. Situații locative deosebite

- a. tinerii proveniți din instituții de ocrotire socială – 10 puncte;
- b. tinerii evacuați din case naționalizate – 5 puncte;

7. Starea de sănătate actuală

Boala de care suferă solicitantul (certIFICATE de încadrare în grad de handicap, boală cronică) – 3 puncte;

10. Solicită constatarea faptei de discriminare indirecte având la bază criteriul etniei ce decurge din prioritizare prin stabilirea drept criterii și prin alocarea unor punctaje disproporționate, a persoanelor cu studii superioare, precum și neprioritizarea condițiilor de locuit ale solicitanților, înțelese drept locuire în condiții nesigure/improprie/precare.

11. În argumentarea statistică detaliază *“Raportul Forța de muncă din România. Ocupare și șomaj 2020”*

Indică:

- Legea locuinței nr. 114/1996 „accesul liber și neîngrădit la locuință este un drept al fiecărui cetățean”
- Legea asistenței sociale nr. 292/2011 care prevede că pentru prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excluziune socială, prin politicile inițiate, statul: a). asigură accesul persoanelor vulnerabile la unele drepturi fundamentale, cum ar fi: dreptul la locuință, la asistență socială și medicală, la educație și la loc de muncă. Conform Legii 116/2002, prin persoană marginalizată social se înțelege persoana care beneficiază de venit minim garantat sau face parte dintr-o familie beneficiară de venit minim garantat, în condițiile Legii nr. 416/2001 și se află în cel puțin două dintre următoarele situații: a) nu are loc de muncă; b) nu are locuință în proprietate sau în folosință; c) locuiește în condiții improprie (adică în locuință improvizată sau într-o construcție cu destinație de locuință care nu îndeplinește cerințele minimale prevăzute de Legea locuinței din 1996); d) are unul sau mai mulți copii în întreținere sau face parte dintr-o familie cu mulți copii în întreținere; e) este persoană vârstnică, fără susținători legali; 1) este încadrată în categoria persoanelor cu handicap sau invaliditate; g) are în întreținere o persoană încadrată în categoria persoanelor cu handicap grav, accentuat ori invaliditate gradul I sau II; h) a executat o pedeapsă privativă de libertate.

12. Coroborând prevederile de mai sus, se poate înțelege că rezolvarea cerințelor de locuințe sociale pentru persoanele și familiile care se încadrează în condițiile menționate ar trebui să constituie obiectivul major și obligația autorităților administrației publice. În schimb, criteriile adoptate prin Hotărârea nr. 162/2016 duc la privarea în fapt a persoanelor cu handicap sau boli cronice și/sau a persoanelor aparținând unei categorii sociale defavorizate și indirect a persoanelor aparținând minorității române de la accesarea dreptului la locuință socială, dat fiind că prioritatea la repartizare se stabilește în funcție de punctajul obținut conform acestor criterii.

13. Deși legea locuinței și normele de aplicare ale acesteia permit autorităților locale să reglementeze la nivel local procedura de atribuire a locuințelor sociale, Primăria sectorului 1 a abuzat de această prerogativă și a inserat mai multe criterii de punctaj care dezavantajează și exclud persoanele defavorizate/ marginalizate. Prin urmare, criteriile de selecție (și de punctaj) trebuie să respecte prevederile legale care susțin prioritatea anumitor criterii în atribuirea de locuințe sociale, și anume cele legate de situația economică, în primul rând nivelul venitului și condițiile de locuit, dar și de numărul copiilor și al celorlalte persoane care gospodăresc împreună cu solicitanții, precum și starea sănătății solicitanților sau a unor membri ai familiilor acestora.

14. În anexă a depus următoarele înscrisuri:

- hotărârea nr. 146/2021;
- critica criteriilor de selecție stabilite de HCL nr. 146/2021;
- Statutul Asociației;
- formular cu actele necesare pentru întocmirea dosarului în vederea repartizării unei locuințe în regim de închiriere tinerilor în vârstă de până la 35 de ani;

15. Prin concluziile scrise (filele 45-46 din dosar) petenta este de opinie că principala modalitate prin care Hotărârea nr. 146/03.08.2021 a Consiliului Local sector 1 creează condiții discriminatorii este perioada de acordare unui punctaj mai mare decât celorlalte categorii sociale prevăzute în art. 43 al Legii Locuinței pentru tineri cu studii superioare de scurtă și de lungă durată.

16. În același timp, tinerii care au fost evacuați sau fac parte din familii care au fost evacuate forțat din imobile retrocedate primesc doar 5 puncte, comparativ cu cele 13 puncte care le sunt acordate tinerilor cu studii superioare.

17. De asemenea, din cele 753 de locuințe sociale care fac parte din fondul locativ al Sectorului 1 sunt insuficiente pentru a răspunde cererii de locuințe sociale din Sectorul 1, având în vedere că, în ciuda faptului că aceste locuințe sunt deja repartizate, există alte 744 de dosare ce cuprind solicitări pentru atribuirea unei locuințe, așa cum reiese din nota de fundamentare a Hotărârii nr. 133/02.07.2021 a Consiliului Local sector 1. În ciuda faptului că tinerii reprezintă una dintre cele mai mari categorii sociale aflate în cel mai mare risc de excluziune socială, acest risc este cu atât mai mare în rândul celor cu un nivel de educație mai scăzut decât în rândul celor care au absolvit o formă de învățământ superior. Acest fapt este dovedit și de statisticile Eurostat, care arată că doar rata de ocupare a forței de muncă pentru tinerii fără studii superioare este de 22,6%, în timp ce pentru tinerii cu studii superioare de scurtă durată sau lungă durată, rata de ocupare este de 47,7%.

18. Din aceste motive, este evident că tinerii care au fost evacuați sau fac parte din familii care au fost evacuate din imobile retrocedate și tinerii care nu au absolvit studii superioare sunt într-o situație de vulnerabilitate semnificativ mai mare față de tinerii absolvenți de studii superioare, dar sunt punctați necorespunzător.

19. Conform grilei actuale, HCL nr. 146/2021 încalcă prevederile Legii privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale 116/2002 modificată, "consiliile locale au obligația de a asigura accesul persoanelor și familiilor marginalizate, ... la locuință și la serviciile publice de strictă necesitate, cum sunt: apă, energie, electrică, gaze naturale, termoficare etc.", precum și pe cele ale Legii Asistenței Sociale 292/2011 care prevede că "pentru prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excluziune socială, prin politicile publice inițiate, statul : (a) asigură accesul persoanelor vulnerabile la unele drepturi fundamentale, cum ar fi: dreptul la locuință, la asistență socială și medicală, la educație și la loc de muncă."

Sușinerile părților reclamate

Sușinerile Instituției Primarului Sector 1 București prin primar în funcție

20. Cu privire la sesizarea petentei (filele 35-43 din dosar) ce are ca obiect **Hotărârea nr. 146/03.08.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 privind reglementarea situației contractelor de închiriere pentru locuințele destinate tinerilor în vârstă de până la 35 de ani din imobilul situat în Str. Munții Tatra nr. 18-20, Sector 1, construite din fonduri proprii**, supune atenției următoarele aspecte:

Ansamblul de locuințe situat în str. Munții Tatra nr. 18-20, Sector 1, București se află în administrarea Sectorului 1 al Municipiului București iar terenul pe care acesta este edificat a fost transmis prin Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 203/2002, în conformitate cu Legea privind bunurile proprietate publică nr. 213/1998, cu modificările și completările ulterioare în vigoare la momentul respectiv și Legea privind regimul concesiunilor nr. 219/1998 cu modificările și completările ulterioare, în vederea realizării unui ansamblu de locuințe.

Imobilul pentru care s-a realizat transferul dreptului de administrare asupra terenului situat în Str. Munții Tatra nr. 18-20 a fost realizat din resursele bugetare proprii aflate la dispoziția Sectorului 1 al Municipiului București.

21. Prin implementarea acestui proiect, autoritatea administrației publice locale și-a propus să vină în sprijinul tinerilor cu vârste cuprinse între 18-35 de ani care nu își permit să achiziționeze o locuință de pe piața liberă. Precizăm că imobilul este format din 58 de locuințe cu structura de 1 cameră.

În același timp și pentru a nu crea condiții discriminatorii, autoritatea locală a avut în vedere și celelalte categorii sociale prevăzute în art. 43 din Legea locuinței nr. 114/1996, precum persoanele/familii evacuate din imobile retrocedate, persoane/familii ale căror venituri reduse fac imposibilă achiziționarea sau închirierea unei locuințe de

pe piața liberă, astfel încât pe lângă cele 58 de locuințe sus-menționate **fondul locativ al Sectorului 1 cuprinde și un număr de 753 de locuințe sociale destinat acestora**, locuințe cu structuri de 1, 2 și 3 camere.

22. Totodată, în baza Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 83/2001, cu modificările și completările ulterioare, un număr de **15 apartamente** au fost transmise din domeniul privat al statului și din administrarea Regiei Autonome LOCATO în domeniul public al statului și în administrarea Consiliului Local al Sectorului 1 al Municipiului București, locuințe care se atribuie persoanelor și familiilor care nu dețin în proprietate imobile și care au fost evacuate ca urmare a aplicării prevederilor legale referitoare la retrocedarea imobilelor. Astfel, potrivit art. 3 alin. (1) din Ordonanța de Urgență 83/2001, fără a se considera discriminare, **prin derogare** de la prevederile Legii locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Sectorul 1 al Municipiului București atribuie aceste locuințe **numai persoanelor și familiilor** care nu dețin în proprietate imobile cu destinația de locuință și care au fost **evacuate din imobile retrocedate**.

23. Toate aceste locuințe se atribuie în baza Hotărârii nr. 133/02.07.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 prin care au fost aprobate criteriile care se au în vedere la stabilirea ordinii de prioritate în cadrul categoriilor de persoane prevăzute de Legea nr. 114/1996 a locuinței.

24. Atât la elaborarea Hotărârii nr. 146/03.08.2021 cât și ale celorlalte hotărâri ale autorității deliberative prin care s-au aprobat diverse măsuri/reglementări cu referire la ansamblul de locuințe situat în str. Munții Tatra nr. 18-20, Sector 1, temeiurile juridice pe baza și în executarea cărora s-au propus, respectiv s-au aprobat actele administrative, au fost următoarele:

1. Legea nr. 114/1996 a locuinței, republicată, cu modificări și completări.

Potrivit art. 2 lit c) "locuința socială este locuința care se atribuie unor persoane sau familii a căror situație economică nu le permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței".

În conformitate cu prevederile art 43 " locuințele sociale se repartizează de către autoritățile administrației publice locale care le au în administrare pe baza criteriilor stabilite anual de acestea (...) și de ele pot beneficia, în ordinea de prioritate stabilită potrivit legii, următoarele categorii de persoane: persoanele și familiile evacuate sau care urmează a fi evacuate din locuințele retrocedate foștilor chiriași, tinerii care au vârsta de până la 35 de ani, tinerii proveniți din instituțiile de ocrotire socială și care au împlinit vârsta de 18 ani, invalizii de gradul I și II, persoanele cu handicap, pensionarii, veteranii și văduvele de război, beneficiarii prevederilor Legii recunoștinței față de eroii martiri și luptători care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, și ai Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și a celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, alte persoane sau familii îndreptățite"

Potrivit art. 42 " Au acces la locuință socială, în vederea închirierii, familiile sau persoanele cu un venit mediu net lunar pe persoană, realizat în ultimele 12 luni, sub nivelul câștigului salarial mediu net lunar pe total economie, comunicat de Institutul Național de Statistică în ultimul Buletin statistic anterior lunii în care analizează cererea, precum și anterior lunii în care se repartizează locuința. Venitul net lunar pe familie se stabilește pe baza declarației de venit și a actelor doveditoare, potrivit prevederilor legale."

Conform art. 48 "Nu pot beneficia de locuințe sociale, potrivit prezentei legi, persoanele sau familiile care:

- a). dețin în proprietate o locuință;
- b). au înstrăinat o locuință după data de 1 ianuarie 1990;
- c). au beneficiat de sprijinul statului în credite și execuție pentru realizarea unei locuințe;
- d). dețin, în calitate de chiriaș, o altă locuință din fondul locativ de stat."

2. Legea nr. 350/2006 a tinerilor, cu modificări și completări.

Potrivit art. 24 lit. "În domeniul protecției sociale statul acționează, cu prioritate, pe următoarele direcții:

- a). acordă consultanță gratuită în domeniul planificării familiale, pentru tinerele familii;
- b). acordă credite bancare tinerilor căsătoriți, aflați la prima căsătorie, cu termene de rambursare de până la 10 ani și cu dobândă redusă;
- c). dezvoltă cu prioritate programe naționale în domeniul construcției de locuințe sociale, pentru tineri și familiile de tineri cu venituri reduse;
- d). sprijină construcția sau achiziția de locuințe în proprietate pentru tineri și familiile de tineri cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani, acordându-le facilități în acest sens.

3. Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificări și completări.

În conformitate cu prevederile art. 2 " Obiectul prezentei legi îl constituie garantarea accesului efectiv, în mod deosebit al tinerilor, la drepturi elementare și fundamentale, cum sunt: dreptul la un loc de muncă, la o locuință, la asistență medicală, la educație, precum și instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a marginalizării sociale și mobilizarea instituțiilor cu atribuții în domeniu."

Potrivit art. 3 "Marginalizarea socială, în sensul prezentei legi, se definește prin poziția socială periferică, de izolare a indivizilor sau grupurilor cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității; ea se manifestă prin absența unui minimum de condiții sociale de viață."

Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificări și completări.

Conform art. 2 alin. (1) "Sistemul național de asistență socială reprezintă ansamblul de instituții, măsuri și acțiuni prin care statul, reprezentat de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.

2). Sistemul național de asistență socială intervine subsidiar sau, după caz, complementar sistemelor de asigurări sociale și se compune din sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale.

3). Asistența socială, prin măsurile și acțiunile specifice, are drept scop dezvoltarea capacităților individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

4). Măsurile și acțiunile de asistență socială se realizează astfel încât:

- a). beneficiile de asistență socială și serviciile sociale să constituie un pachet unitar de măsuri corelate și complementare;
- b). serviciile sociale să primeze față de beneficiile de asistență socială, în cazul în care costul acestora și impactul asupra beneficiarilor este similar;
- c). să fie evaluate periodic din punctul de vedere al eficacității și eficienței lor pentru a fi permanent adaptate și ajustate la nevoile reale ale beneficiarilor;
- d). să contribuie la inserția pe piața muncii a beneficiarilor;
- e). să prevină și să limiteze orice formă de dependență față de ajutorul acordat de stat sau de comunitate.

5). Beneficiile de asistență socială și serviciile sociale sunt reglementate prin legi speciale.

Potrivit art. 3 "*Responsabilitatea privind dezvoltarea propriilor capacități de integrare socială și implicarea activă în soluționarea situațiilor de dificultate revine fiecărei*

persoane, precum și familiei acesteia, autoritățile statului intervenind prin crearea de oportunități egale și, în subsidiar, prin acordarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale adecvate."

(2). Statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, își asumă responsabilitatea de realizare a măsurilor și acțiunilor prevăzute în actele normative privind beneficiile de asistență socială și serviciile sociale.

(3). Statul, prin politicile publice din domeniul serviciilor sociale, contribuie la promovarea, respectarea și garantarea drepturilor beneficiarilor la o viață independentă, împlinită și demnă, precum și la facilitarea participării acestora la viața socială, economică, politică și culturală.

5. Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificări și completări.

În conformitate cu prevederile art.20 alin.(1) "În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la onținerea unei locuințe, autoritățile publice au obligația să ia măsuri pentru introducerea unui criteriu de prioritate pentru închirierea, la nivelurile inferioare, a locuințelor care aparțin domeniului public al statului ori unităților administrativ-teritoriale ale acestuia."

6. Hotărârea Guvernului României nr. 669/2006 privind aprobarea Strategiei naționale de incluziune socială a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului.

7. Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificări și completări.

Din prevederile susmenționate reiese faptul că locuințele care fac obiectul Legii nr. 114/1996 a locuinței se adresează **grupurilor vulnerabile** care sunt definite în Legea nr. 219/2015 privind economia socială ca fiind **persoanele sau familiile care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai care conduc la vulnerabilitate economică și socială** în conformitate cu prevederile art. 6 lit p) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale.

În legislația românească în materie se pot identifica o serie de termeni care vizează grupurile vulnerabile în relație cu incluziunea/excluziunea socială: persoane defavorizate, persoane marginalizate, persoane excluse social sau supuse riscurilor de excluziune socială sau persoane vulnerabile.

Potrivit Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, persoanele marginalizate sunt definite ca având *"poziție socială periferică, de izolare, cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității, manifestată prin absența unui minimum de condiții sociale de viață."*

Pentru toate categoriile de persoane susmenționate au fost construite și achiziționate de pe piața liberă 753 de locuințe sociale care formează fondul locativ al Sectorului 1. Toate aceste locuințe se atribuie în baza Hotărârii nr. 133/02.07.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 prin care au fost aprobate criteriile care se au în vedere la stabilirea ordinii de prioritate în cadrul categoriilor de persoane prevăzute de Legea nr. 114/1996 a locuinței.

Hotărârea nr. 146/03.08.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 are în vedere reglementarea situației contractelor de închiriere pentru locuințele destinate tinerilor în vârstă de până la 35 de ani din ansamblul de locuințe situat în Str. Munții Tatra nr. 18-20, sector 1.

În ceea ce privește destinația locuințelor care fac obiectul prezentei, precizează faptul că aceasta a fost stabilită în mod clar prin Hotărârea nr. 384/27.10.2005 a Consiliului Local Sector 1, care în Anexa nr. 1 prevede criteriile pentru repartizarea locuințelor pentru tinerii în vârstă de până la 35 de ani, hotărâre care a fost modificată prin Hotărârea nr. 146/03.08.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 care face obiectul prezentei.

În considerarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, la nivelul autorităților administrației publice locale au fost respectate procedurile privind participarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite la procesul de elaborare a actelor normative și la procesul de luare a deciziilor, atât prin publicarea cât și afișarea, transmiterea și aducerea la cunoștință publică, a Anunțului nr. K2-153/12.05.2021 și a documentațiilor aferente cu referire la elaborarea proiectului de act normativ privind reglementarea situației contractelor de închiriere pentru locuințele destinate tinerilor în vârstă de până la 35 de ani din imobilul situat în Str. Munții Tatra nr. 18-20, Sector 1, construite din fonduri proprii în condițiile art. 7 alin. (1) și (2) din lege, precum și organizarea întâlnirii de dezbatere publică, în condițiile alin. (10) ,art. 7 din legea mai sus-menționată. La dezbaterile publice s-a asigurat participarea, cu respectarea prevederilor Hotărârii Comitetului Național pentru Situații de Urgență nr. 28/14.05.2021, a tuturor celor interesați: chiriașii din imobilul care face obiectul sesizării, organizații ale societății civile, Primarul Sectorului 1, reprezentanți din cadrul aparatului de specialitate, consilieri locali și membrii Comisiei Sectorului 1 pentru analiza solicitărilor și atribuirea de locuințe din fondul locativ de stat. Mai mult decât atât, s-a asigurat participarea și exprimarea punctului de vedere de către unii dintre chiriași și la ședința Consiliului Local al Sectorului 1 din data de 03.08.2021, când s-a dezbătut proiectul de hotărâre de membrii autorității deliberative în vederea luării deciziei.

25. Totodată, în data de 05.07.2021 în cadrul Comisiei Sectorului 1 pentru analiza solicitărilor și atribuirea de locuințe din fondul locativ de stat a avut loc o dezbatere pe proiectul care face obiectul petiției, întâlnire la care a participat și reprezentantul organizației ActiveWatch. În urma discuțiilor purtate în cadrul întâlnirii membrii Comisiei au eliminat criteriul care avea în vedere studiile postuniversitare concluzionându-se că acesta este un criteriu elitist întrucât sunt tineri până în 35 de ani care nu au resurse adecvate pentru absolvirea acestui nivel de studiu. Prin hotărârea care face obiectul prezentei s-a urmărit rezolvarea problemei locuirii pentru segmentul de populație constituit din tinerii aflați la începutul carierei profesionale, tinerii care se află în situații de vulnerabilitate, cărora sursele de venit nu le permit achiziția unei locuințe în condițiile pieței.

Astfel, în baza Hotărârii nr. 146/03.08.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1, de aceste locuințe vor beneficia tinerii în vârstă de până la 35 de ani care nu dețin în proprietate o locuință și care realizează un venit mediu net lunar care nu depășește salariul mediu net lunar pe total economie comunicat de Institutul Național de Statistică în ultimul buletin statistic anterior lunii în care se analizează cererea.

Scopul avut în vedere de inițiatorul proiectului de hotărâre a constat în reglementarea situației contractelor de închiriere pentru locuințele din imobilul situat în Str. Munții Tatra nr. 18-20, Sector 1, și derivă din necesitatea adaptării acesteia la noile realități existente, având în vedere faptul că situația financiară a celor care dețin locuințele în calitate de chiriași s-a schimbat de la momentul atribuirii iar aceștia nu mai îndeplinesc criteriul vârstei.

Obiectivele care au stat la baza hotărârii au avut în vedere asigurarea accesului efectiv al tinerilor în vârstă de până la 35 de ani la locuințe, prin crearea unor condiții de locuit convenabile având ca scop asigurarea stabilității tinerilor în zona de rezidență în care s-au integrat din punct de vedere al activității profesionale și al vieții sociale.

În ceea ce privește regimul juridic al imobilului care face obiectul prezentei - Blocuri de locuințe S+P+3E+M, acesta este compus din garsoniere - 1 cameră.

În ceea ce privește criteriile care sunt prevăzute în Anexa nr. 1 la Hotărârea nr.46/2021 a Consiliului Local al Sectorului 1, precizează următoarele:

1. Situația locativă actuală

Luând în considerare prevederile legale în materie, contractul de comodat reprezintă un act prin care o persoană (numită comodant) dă spre folosință altei părți (numită comodatatar) un anumit bun, fie el mobil sau imobil (precum un apartament), cu obligația de a-l restitui după un anumit timp. Cu alte cuvinte, contractul de comodat reprezintă un contract de închiriere cu titlu gratuit, el fiind cunoscut și sub denumirea de contract de împrumut de folosință. Astfel, potrivit art. 2146 din Noul Cod Civil "împrumutul de folosință este contractul cu titlu gratuit prin care o parte, numită comodant, remite un bun mobil sau imobil celeilalte părți, numite comodatatar, pentru a se folosi de acest bun, cu obligația de a-l restitui după un anumit timp."

Drept urmare, la calcularea punctajului se vor lua în considerare și contractele de închiriere cu titlu gratuit, denumite de semnatarii sesizării care face obiectul prezentului contract de comodat.

Cât privește persoanele care locuiesc în imobile construite fără a avea certificatul de urbanism, în speță fără a avea emisă autorizația de construcție, menționează faptul că astfel de situații nu pot fi luate în considerare întrucât imobilele în cauză au fost edificate cu încălcarea prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții. Drept urmare, nu se poate insera un criteriu care are la bază încălcarea prevederilor legale în materie.

În ceea ce privește persoanele care nu au părinți precizează că situația acestora este punctată la Secțiunea 7 - Situații locative deosebite.

2. Starea civilă/Nivelul de studii și/sau pregătire profesională

Din analiza făcută de petentă asupra celor două criterii reiese că aceasta se raportează în ambele situații la **numărul persoanelor aflate în întreținere**. Plecând de la hotărârea care face obiectul prezentei "tineri în vârstă de până la 35 de ani" și având în vedere că **imobilul este format din garsoniere compuse din 1 cameră nu au fost luate în considerare persoane care au în întreținere mai mulți copii întrucât aceasta ar fi însemnat o încălcare a exigențelor minimale prevăzute în Anexa nr. 1 la Legea locuinței nr. 114/1996 care prevede în mod clar structura de camere aferentă numărului de persoane.**

3. Starea de sănătate actuală

De asemenea, precizează următoarele aspecte în ceea ce privește prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap art. 20 alin (1) coroborate cu alin. (2) lit. a):

"În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la obținerea unei locuințe, autoritățile publice au obligația să ia măsuri pentru introducerea unui criteriu de prioritate pentru închirierea, la nivelurile inferioare, a locuințelor care aparțin domeniului public al statului ori unităților administrativ-teritoriale ale acestuia."

În cadrul criteriilor prevăzute la Anexa 1 din Hotărârea nr. 426/2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 a fost inserat și criteriul care are în vedere starea de sănătate a solicitantului.

(2) Persoanele cu handicap grav beneficiază de următoarele drepturi: a) acordarea unei camere de locuit, suplimentar față de normele minimale de locuit prevăzute de lege, pe baza contractelor de închiriere pentru locuințele care aparțin domeniului public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale ale acestuia."

Cât privește alin. (2) lit. a) precizează că această prevedere nu poate fi satisfăcută având în vedere că imobilul care face obiectul prezentei nu are prevăzut în structura sa un ascensor și este compus numai din garsoniere — 1 cameră.

Având în vedere cele mai sus menționate, apreciază că hotărârea care face obiectul prezentei nu intră sub incidența prevederilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cel mult îi pot fi aplicabile prevederile art. 2 alin. (3) conform cărora se pot diferenția prin criterii

anumite categorii de persoane, dacă acestea sunt justificate de un scop legitim iar metodele de atingere a scopului sunt adecvate și necesare.

26. Față de cele mai sus expuse, apreciază faptul că hotărârea care face obiectul prezentei are o reglementare corectă, onestă și logică având în vedere că segmentul de populație reprezentat de tinerii în vârstă de până la 35 face parte din categoriile care se află în risc de excluziune socială întrucât potrivit cercetărilor statistice atunci când se are în vedere rata de sărăcie relativă cea mai afectată grupă de vârstă este cea tinerilor așa cum reiese din Strategia Națională în domeniul politicii de tineret 2015-2020.

Drept urmare, având în vedere că în general tinerii până în 35 de ani dispun de resurse limitate și ținând cont de necesitatea asigurării accesului acestora la locuire care reprezintă o precondiție pentru exercitarea unor drepturi fundamentale prin aspectele și implicațiile de ordin social și economic, soluționarea acestui aspect constituie permanent un obiectiv important pentru autoritatea locală a Sectorului 1.

Luând în considerare faptul că accesul la locuire decentă este recunoscut la nivel internațional ca fiind un drept fundamental al omului apreciază că această perspectivă este motivată de faptul că lipsa accesului la locuire adecvată a persoanelor aflate în stare de vulnerabilitate are repercursiuni uneori ireversibile asupra sănătății, educației, deținerii unui loc de muncă stabil sau participării sociale a acestora. Politicile economice și sociale au un rol important în menținerea unui grad ridicat al calității vieții, implicit în stabilirea unor direcții clare către soluționarea integrată a problemelor locative ale persoanelor care se află în dificultatea de a accesa o locuință în condițiile pieței.

În acest sens, locuințele situate în imobilul indicat de petentă, locuințe care fac parte din fondul locativ al Sectorului 1 reprezintă un răspuns la adresa precarității locative și un prim pas în remedierea altor nedreptăți sociale precum sărăcia sau excluziunea socială. Reducerea sărăciei, incluziunea socială și asigurarea accesului la locuințe sunt direcții esențiale către o dezvoltare urbană sustenabilă și reprezintă responsabilități clare ale autorităților locale.

IV. Cadrul legal aplicabil

Dreptul național și internațional aplicabil

Constituția României

Art. 16 - Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

27. **În drept**, raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art. 2 alin. 3 din O.G. nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel, articolul în speță dispune că „Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare”.

Astfel se poate considera discriminare indirectă:

- o **diferențiere** (dezavantajare)
- ce rezultă dintr-o **practică aparent neutră**
- care atinge un **drept**
- **fără o justificare obiectivă**

28. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.

29. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *„trebuie stabilit că persoanele plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate.

30. Analiza **diferențierii** se realizează prin compararea a două situații (**art. 1 alin. 3 al O.G. nr. 137/2000R**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

31. Fapta de discriminare este determinată de existența unui **criteriu**, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

32. Privind restrângerea **drepturilor** petentului, Colegiul director se raportează la prevederile **art. 10 din O.G. nr. 137/2000**, care stabilesc: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...]*

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

33. Privind **justificarea obiectivă și rezonabilă** CEDO a stabilit că trebuie să urmărească un scop legitim, iar măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit; în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă (D.H. și alții împotriva Cehiei, 13 noiembrie 2007, Sampanis și alții împotriva Greciei, 5 iunie 2008).

34. Colegiul director al CNCD reține următoarele:

- Consiliul Local al Sectorului 1 a adoptat Hotărârea nr. 146/03.08.2021 privind reglementarea situației contractelor de închiriere pentru locuințele destinate tinerilor în vârstă de până la 35 de ani din imobilul situat în Str. Munții Tatra nr. 18-20, Sector 1, construite din fonduri proprii;
- ansamblul de locuințe situat în str. Munții Tatra nr. 18-20, Sector 1, București se află în administrarea Sectorului 1 al Municipiului București, iar terenul pe care acesta este edificat a fost transmis prin Hotărârea Consiliului General al Municipiului București nr. 203/2002, în conformitate cu Legea privind bunurile proprietate publică nr. 213/1998, cu

modificările și completările ulterioare în vigoare la momentul respectiv și Legea privind regimul concesiunilor nr. 219/1998 cu modificările și completările ulterioare, în vederea realizării unui ansamblu de locuințe;

- prin implementarea acestui proiect, **autoritatea administrației publice locale și-a propus să vină în sprijinul tinerilor cu vârste cuprinse între 18-35 de ani care nu își permit să achiziționeze o locuință de pe piața liberă. Precizăm că imobilul este format din 58 de locuințe cu structura de 1 cameră;**

- în același timp și pentru a nu crea condiții discriminatorii, autoritatea locală a avut în vedere și celelalte categorii sociale prevăzute în art. 43 din Legea locuinței nr. 114/1996, precum persoanele/familii evacuate din imobile retrocedate, persoane/familii ale căror venituri reduse fac imposibilă achiziționarea sau închirierea unei locuințe de pe piața liberă, **astfel încât pe lângă cele 58 de locuințe sus-menționate fondul locativ al Sectorului 1 cuprinde și un număr de 753 de locuințe sociale destinat acestora, locuințe cu structuri de 1, 2 și 3 camere;**

- totodată, în baza Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 83/2001, cu modificările și completările ulterioare, un număr de 15 apartamente au fost transmise din domeniul privat al statului și din administrarea Regiei Autonome LOCATO în domeniul public al statului și în administrarea Consiliului Local al Sectorului 1 al Municipiului București, locuințe care se atribuie persoanelor și familiilor care nu dețin în proprietate imobile și care au fost evacuate ca urmare a aplicării prevederilor legale referitoare la retrocedarea imobilelor. Astfel, potrivit art. 3 alin. (1) din Ordonanța de Urgență 83/2001, fără a se considera discriminare, prin derogare de la prevederile Legii locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Sectorul 1 al Municipiului București atribuie aceste locuințe numai persoanelor și familiilor care nu dețin în proprietate imobile cu destinația de locuință și care au fost evacuate din imobile retrocedate;

- toate aceste locuințe se atribuie în baza Hotărârii nr. 133/02.07.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 prin care au fost aprobate criteriile care se au în vedere la stabilirea ordinii de prioritate în cadrul categoriilor de persoane prevăzute de Legea nr. 114/1996 a locuinței;

35. Atât la elaborarea Hotărârii nr. 146/03.08.2021 cât și ale celorlalte hotărâri ale autorității deliberative prin care s-au aprobat diverse măsuri/reglementări cu referire la ansamblul de locuințe situat în str. Munții Tatra nr. 18-20, Sector 1, temeiurile juridice pe baza și în executarea cărora s-au propus, respectiv s-au aprobat actele administrative, au fost următoarele:

1. Legea nr. 114/1996 a locuinței, republicată, cu modificări și completări.

- potrivit art. 2 lit c) "locuința socială este locuința care se atribuie unor persoane sau familii a căror situație economică nu le permite accesul la o locuință în proprietate sau închirierea unei locuințe în condițiile pieței".

- în conformitate cu prevederile art. 43: "locuințele sociale se repartizează de către autoritățile administrației publice locale care le au în administrare pe baza criteriilor stabilite anual de acestea (...) și de ele pot beneficia, în ordinea de prioritate stabilită potrivit legii, următoarele categorii de persoane: persoanele și familiile evacuate sau care urmează a fi evacuate din locuințele retrocedate foștilor chiriași, tinerii care au vârsta de până la 35 de ani, tinerii proveniți din instituțiile de ocrotire socială și care au împlinit vârsta de 18 ani, invalizii de gradul I și II, persoanele cu handicap, pensionarii,

veteranii și văduvele de război, beneficiarii prevederilor Legii recunoștinței față de eroii martiri și luptători care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, și ai Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și a celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, alte persoane sau familii îndreptățite"

- potrivit art. 42: "Au acces la locuință socială, în vederea închirierii, familiile sau persoanele cu un venit mediu net lunar pe persoană, realizat în ultimele 12 luni, sub nivelul câștigului salarial mediu net lunar pe total economie, comunicat de Institutul Național de Statistică în ultimul Buletin statistic anterior lunii în care analizează cererea, precum și anterior lunii în care se repartizează locuința. Venitul net lunar pe familie se stabilește pe baza declarației de venit și a actelor doveditoare, potrivit prevederilor legale."

- conform art. 48 "Nu pot beneficia de locuințe sociale, potrivit prezentei legi, persoanele sau familiile care:

- a). dețin în proprietate o locuință;
- b). au înstrăinat o locuință după data de 1 ianuarie 1990;
- c). au beneficiat de sprijinul statului în credite și execuție pentru realizarea unei locuințe;
- d). dețin, în calitate de chiriaș, o altă locuință din fondul locativ de stat."

2. Legea nr. 350/2006 a tinerilor, cu modificări și completări.

- potrivit art. 24: "În domeniul protecției sociale statul acționează, cu prioritate, pe următoarele direcții:

- a). acordă consultanță gratuită în domeniul planificării familiale, pentru tinerele familii;
- b). acordă credite bancare tinerilor căsătoriți, aflați la prima căsătorie, cu termene de rambursare de până la 10 ani și cu dobândă redusă;
- c). dezvoltă cu prioritate programe naționale în domeniul construcției de locuințe sociale, pentru tineri și familiile de tineri cu venituri reduse;
- d). sprijină construcția sau achiziția de locuințe în proprietate pentru tineri și familiile de tineri cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani, acordându-le facilități în acest sens.

3. Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificări și completări.

- în conformitate cu prevederile art. 2 "Obiectul prezentei legi îl constituie garantarea accesului efectiv, în mod deosebit al tinerilor, la drepturi elementare și fundamentale, cum sunt: dreptul la un loc de muncă, la o locuință, la asistență medicală, la educație, precum și instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a marginalizării sociale și mobilizarea instituțiilor cu atribuții în domeniu."

- potrivit art. 3 "Marginalizarea socială, în sensul prezentei legi, se definește prin poziția socială periferică, de izolare a indivizilor sau grupurilor cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității; ea se manifestă prin absența unui minimum de condiții sociale de viață."

4. Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificări și completări.

- conform **art. 2** alin. (1) "Sistemul național de asistență socială reprezintă ansamblul de instituții, măsuri și acțiuni prin care statul, reprezentat de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluderea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților.

2). Sistemul național de asistență socială intervine subsidiar sau, după caz, complementar sistemelor de asigurări sociale și se compune din sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale.

3). Asistența socială, prin măsurile și acțiunile specifice, are drept scop dezvoltarea capacităților individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

4). Măsurile și acțiunile de asistență socială se realizează astfel încât:

a). beneficiile de asistență socială și serviciile sociale să constituie un pachet unitar de măsuri corelate și complementare;

b). serviciile sociale să primeze față de beneficiile de asistență socială, în cazul în care costul acestora și impactul asupra beneficiarilor este similar;

c). să fie evaluate periodic din punctul de vedere al eficacității și eficienței lor pentru a fi permanent adaptate și ajustate la nevoile reale ale beneficiarilor;

d). să contribuie la inserția pe piața muncii a beneficiarilor;

e). să prevină și să limiteze orice formă de dependență față de ajutorul acordat de stat sau de comunitate.

5). Beneficiile de asistență socială și serviciile sociale sunt reglementate prin legi speciale.

- potrivit **art. 3** "Responsabilitatea privind dezvoltarea propriilor capacități de integrare socială și implicarea activă în soluționarea situațiilor de dificultate revine fiecărei persoane, precum și familiei acesteia, autoritățile statului intervenind prin crearea de oportunități egale și, în subsidiar, prin acordarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale adecvate."

(2). Statul, prin autoritățile administrației publice centrale și locale, își asumă responsabilitatea de realizare a măsurilor și acțiunilor prevăzute în actele normative privind beneficiile de asistență socială și serviciile sociale.

(3). Statul, prin politicile publice din domeniul serviciilor sociale, contribuie la promovarea, respectarea și garantarea drepturilor beneficiarilor la o viață independentă, împlinită și demnă, precum și la facilitarea participării acestora la viața socială, economică, politică și culturală.

5. Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificări și completări.

- în conformitate cu prevederile art. 20 alin.(1) "În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la obținerea unei locuințe, autoritățile publice au obligația să ia măsuri pentru introducerea unui criteriu de prioritate pentru închirierea, la nivelurile inferioare, a locuințelor care aparțin domeniului public al statului ori unităților administrativ-teritoriale ale acestuia."

6. Hotărârea Guvernului României nr. 669/2006 privind aprobarea Strategiei naționale de incluziune socială a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului.

7. Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificări și completări.

36. Din prevederile sus-menționate reiese faptul că locuințele care fac obiectul Legii locuinței nr. 114/1996 se adresează grupurilor vulnerabile care sunt definite în Legea nr. 219/2015 privind economia socială ca fiind persoanele sau familiile care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai care conduc la vulnerabilitate economică și socială în conformitate cu prevederile art. 6 lit p) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale.

37. În legislația românească în materie se pot identifica o serie de termeni care vizează grupurile vulnerabile în relație cu incluziunea/excluziunea socială: persoane defavorizate, persoane marginalizate, persoane excluse social sau supuse riscurilor de excluziune socială sau persoane vulnerabile.

38. Potrivit Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, persoanele marginalizate sunt definite ca având "poziție socială periferică, de izolare, cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității, manifestată prin absența unui minimum de condiții sociale de viață."

39. Pentru toate categoriile de persoane sus-menționate au fost construite și achiziționate de pe piața liberă 753 de locuințe sociale care formează fondul locativ al Sectorului 1. Toate aceste locuințe se atribuie în baza Hotărârii nr. 133/02.07.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 prin care au fost aprobate cristeriile care se au în vedere la stabilirea ordinii de prioritate în cadrul categoriilor de persoane prevăzute de Legea nr. 114/1996 a locuinței.

40. Hotărârea nr. 146/03.08.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 are în vedere reglementarea situației contractelor de închiriere pentru locuințele destinate tinerilor în vârstă de până la 35 de ani din ansamblul de locuințe situat în Str. Munții Tatra nr. 18-20, sector 1.

41. În ceea ce privește destinația locuințelor care fac obiectul prezentei, precizează faptul că aceasta a fost stabilită în mod clar prin Hotărârea nr. 384/27.10.2005 a Consiliului Local Sector 1, care în Anexa nr. 1 prevede criteriile pentru repartizarea locuințelor pentru tinerii în vârstă de până la 35 de ani, hotărâre care a fost modificată prin Hotărârea nr. 146/03.08.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 care face obiectul prezentei.

42. În considerarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, la nivelul autorităților administrației publice locale au fost respectate procedurile privind participarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite la procesul de elaborare a actelor normative și la procesul de luare a deciziilor, atât prin publicarea cât și afișarea, transmiterea și aducerea la cunoștință publică, a Anunțului nr. K2-153/12.05.2021 și a documentațiilor aferente cu referire la elaborarea proiectului de act normativ privind reglementarea situației contractelor de închiriere pentru locuințele destinate tinerilor în vârstă de până la 35 de

ani din imobilul situat în Str. Munții Tatra nr. 18-20, Sector 1, construite din fonduri proprii în condițiile art. 7 alin. (1) și (2) din lege, precum și organizarea întâlnirii de dezbatere publică, în condițiile alin. (10) ,art. 7 din legea mai sus-menționată. La dezbaterile publice s-a asigurat participarea, cu respectarea prevederilor Hotărârii Comitetului Național pentru Situații de Urgență nr. 28/14.05.2021, a tuturor celor interesați: chiriașii din imobilul care face obiectul sesizării, organizații ale societății civile, Primarul Sectorului 1, reprezentanți din cadrul aparatului de specialitate, consilieri locali și membrii Comisiei Sectorului 1 pentru analiza solicitărilor și atribuirea de locuințe din fondul locativ de stat. Mai mult decât atât, s-a asigurat participarea și exprimarea punctului de vedere de către unii dintre chiriași și la ședința Consiliului Local al Sectorului 1 din data de 03.08.2021, când s-a dezbătut proiectul de hotărâre de membrii autorității deliberative în vederea luării deciziei.

43. Totodată, în data de 05.07.2021 în cadrul Comisiei Sectorului 1 pentru analiza solicitărilor și atribuirea de locuințe din fondul locativ de stat a avut loc o dezbatere pe proiectul care face obiectul petiției, întâlnire la care a participat și reprezentantul organizației ActiveWatch. În urma discuțiilor purtate în cadrul întâlnirii membrii Comisiei au eliminat criteriul care avea în vedere studiile postuniversitare concluzionându-se că acesta este un criteriu elitist întrucât sunt tineri până în 35 de ani care nu au resurse adecvate pentru absolvirea acestui nivel de studiu.

44. Prin hotărârea care face obiectul prezentei s-a urmărit rezolvarea problemei locuirii pentru segmentul de populație constituit din tinerii aflați la începutul carierei profesionale, tinerii care se află în situații de vulnerabilitate, cărora sursele de venit nu le permit achiziția unei locuințe în condițiile pieței. Astfel, în baza Hotărârii nr. 146/03.08.2021 a Consiliului Local al Sectorului 1, de aceste locuințe vor beneficia tinerii în vârstă de până la 35 de ani care nu dețin în proprietate o locuință și care realizează un venit mediu net lunar care nu depășește salariul mediu net lunar pe total economie comunicat de Institutul Național de Statistică în ultimul buletin statistic anterior lunii în care se analizează cererea.

45. Scopul avut în vedere de inițiatorul proiectului de hotărâre a constat în reglementarea situației contractelor de închiriere pentru locuințele din imobilul situat în Str. Munții Tatra nr. 18-20, Sector 1, și derivă din necesitatea adaptării acesteia la noile realități existente, având în vedere faptul că situația financiară a celor care dețin locuințele în calitate de chiriași s-a schimbat de la momentul atribuirii iar aceștia nu mai îndeplinesc criteriul vârstei.

46. Obiectivele care au stat la baza hotărârii au avut în vedere asigurarea accesului efectiv al tinerilor în vârstă de până la 35 de ani la locuințe, prin crearea unor condiții de locuit convenabile având ca scop asigurarea stabilității tinerilor în zona de rezidență în care s-au integrat din punct de vedere al activității profesionale și al vieții sociale. În ceea ce privește regimul juridic al imobilului care face obiectul prezentei - Blocuri de locuințe S+P+3E+M, acesta este compus din garsoniere - 1 cameră.

47. În ceea ce privește criteriile care sunt prevăzute în Anexa nr. 1 la Hotărârea nr.46/2021 a Consiliului Local al Sectorului 1, precizează următoarele:

a. Situația locativă actuală

Luând în considerare prevederile legale în materie, contractul de comodat reprezintă un act prin care o persoană (numită comodat) dă spre folosință altei părți (numită comodat) un anumit bun, fie el mobil sau imobil (precum un apartament), cu obligația

de a-l restitui după un anumit timp. Cu alte cuvinte, contractul de comodat reprezintă un contract de închiriere cu titlu gratuit, el fiind cunoscut și sub denumirea de contract de împrumut de folosință. Astfel, potrivit art. 2146 din Noul Cod Civil "împrumutul de folosință este contractul cu titlu gratuit prin care o parte, numită comodat, remite un bun mobil sau imobil celeilalte părți, numite comodatar, pentru a se folosi de acest bun, cu obligația de a-l restitui după un anumit timp."

Drept urmare, la calcularea punctajului se vor lua în considerare și contractele de închiriere cu titlu gratuit, denumite de semnatarul sesizării care face obiectul prezentei contracte de comodat.

Cât privește persoanele care locuiesc în imobile construite fără a avea certificatul de urbanism, în speță fără a avea emisă autorizația de construcție, menționează faptul că astfel de situații nu pot fi luate în considerare întrucât imobilele în cauză au fost edificate cu încălcarea prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții. Drept urmare, nu se poate insera un criteriu care are la bază încălcarea prevederilor legale în materie.

În ceea ce privește persoanele care nu au părinți precizează că situația acestora este punctată la Secțiunea 7 - Situații locative deosebite.

b. Starea civilă/Nivelul de studii și/sau pregătire profesională

Din analiza făcută de petentă asupra celor două criterii reiese că aceasta se raportează în ambele situații la numărul persoanelor aflate în întreținere. Plecând de la hotărârea care face obiectul prezentei "tineri în vârstă de până la 35 de ani" și având în vedere că imobilul este format din garsoniere compuse din 1 cameră nu au fost luate în considerare persoane care au în întreținere mai mulți copii întrucât aceasta ar fi însemnat o încălcare a exigențelor minimale prevăzute în Anexa nr. 1 la Legea locuinței nr. 114/1996 care prevede în mod clar structura de camere aferentă numărului de persoane.

c. Starea de sănătate actuală

De asemenea, precizează următoarele aspecte în ceea ce privește prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap art. 20 alin (1) coroborate cu alin. (2) lit. a) "*În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la obținerea unei locuințe, autoritățile publice au obligația să ia măsuri pentru introducerea unui criteriu de prioritate pentru închirierea, la nivelurile inferioare, a locuințelor care aparțin domeniului public al statului ori unităților administrativ-teritoriale ale acestuia.*"

În cadrul criteriilor prevăzute la Anexa 1 din Hotărârea nr. 426/2021 a Consiliului Local al Sectorului 1 a fost inserat și criteriul care are în vedere starea de sănătate a solicitantului.

(2) Persoanele cu handicap grav beneficiază de următoarele drepturi: a) acordarea unei camere de locuit, suplimentar față de normele minimale de locuit prevăzute de lege, pe baza contractelor de închiriere pentru locuințele care aparțin domeniului public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale ale acestuia."

Cât privește alin. (2) lit. a) precizează că această prevedere nu poate fi satisfăcută având în vedere că imobilul care face obiectul prezentei nu are prevăzut în structura sa un ascensor și este compus numai din garsoniere — 1 cameră.

Având în vedere cele mai sus menționate, apreciază că hotărârea care face obiectul prezentei nu intră sub incidența prevederilor art. 2 alin. (1) din Oronanța nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cel mult îi pot fi aplicabile prevederile art. 2 alin. (3) conform cărora se pot diferenția prin criterii anumite categorii de persoane, dacă acestea sunt justificate de un scop legitim iar metodele de atingere a scopului sunt adecvate și necesare.

48. Față de cele mai sus expuse, Colegiul director apreciază faptul că hotărârea care face obiectul prezentei are o reglementare corectă, onestă și logică având în vedere că segmentul de populație reprezentat de tinerii în vârstă de până la 35 de ani face parte din categoriile care se află în risc de excluziune socială întrucât potrivit cercetărilor statistice atunci când se are în vedere rata de sărăcie relativă cea mai afectată grupă de vârstă este cea a tinerilor așa cum reiese din Strategia Națională în domeniul politicii de tineret 2015-2020.

49. Drept urmare, având în vedere că în general tinerii până în 35 de ani dispun de resurse limitate și ținând cont de necesitatea asigurării accesului acestora la locuire care reprezintă o precondiție pentru exercitarea unor drepturi fundamentale prin aspectele și implicațiile de ordin social și economic, soluționarea acestui aspect constituie permanent un obiectiv important pentru autoritatea locală a Sectorului 1.

50. Luând în considerare faptul că accesul la locuire decentă este recunoscut la nivel internațional ca fiind un drept fundamental al omului, Colegiul director apreciază că această perspectivă este motivată de faptul că lipsa accesului la locuire adecvată a persoanelor aflate în stare de vulnerabilitate are repercursiuni uneori ireversibile asupra sănătății, educației, deținerii unui loc de muncă stabil sau participării sociale a acestora. Politicile economice și sociale au un rol important în menținerea unui grad ridicat al calității vieții, implicit în stabilirea unor direcții clare către soluționarea integrată a problemelor locative ale persoanelor care se află în dificultatea de a accesa o locuință în condițiile pieței.

51. În acest sens, locuințele situate în imobilul indicat de petentă, locuințe care fac parte din fondul locativ al Sectorului 1 reprezintă un răspuns la adresa precarității locative și un prim pas în remedierea altor nedreptăți sociale precum sărăcia sau excluziunea socială. Reducerea sărăciei, incluziunea socială și asigurarea accesului la locuințe sunt direcții esențiale către o dezvoltare urbană sustenabilă și reprezintă responsabilități clare ale autorităților locale. În acest sens, Colegiul director constată că, sistemul de criterii este justificat de un scop legitim, iar măsura este necesară și justificată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit art. 2, alin.1 O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (sistemul de criterii este justificat de un scop legitim);
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN – Membru

SULIMAN SECYL – Membru

(mandat încetat cf. decizie C.C.R. nr. 41/2023, M.O. 227/20.03.2023)

Data redactării: 31.03.2023

Motivat/redactat: P.C.S./F.V.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.